

Aktivity v skrínigovom registri v rámci NCZI

Ing. Martina Vrbiková, odbor reportingu a analýz

Ing. Martina Rafajová, PhD., odbor registrov a zberu údajov

Skríningový register Slovenskej republiky

> prevádzkovateľ národného zdravotného registra:

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI), zákon č. 153/2013 Z. z., § 4 bod n)

Ochrana osobných údajov

> GDPR

> zákon č. 18/2018 Z. z. – Zákon o ochrane osobných údajov (ZoOOÚ)

> S osobnými údajmi v registri sa zaobchádza ako so zdravotnou dokumentáciou v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Skríningový register Slovenskej republiky

Účel spracúvania osobných údajov:

- hodnotenie zdravotného stavu populácie a tvorbu zdravotníckej štatistiky,
- získanie informácií pre tvorbu a výkon štátnej zdravotnej politiky,
- pre skvalitnenie prevencie,
- zefektívnenie a trvalé zvyšovanie kvality zdravotnej starostlivosti,
- pre návrh, realizáciu a kontrolu opatrení zameraných na zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľstva.

Okruh dotknutých osôb:

- osoby pozvané na populačný skríning,
- osoby podstupujúce skríningové vyšetrenie za účelom predchádzania vývoja choroby.

Skríningový register Slovenskej republiky

V súčasnosti prebiehajú na Slovensku tri onkologické skríningové programy:

- **skríning rakoviny prsníka,**
- **skríning rakoviny krčka maternice,**
- **skríning rakoviny hrubého čreva a konečníka,**
- zahájená bola príprava skríningu rakoviny pľúc.

Projektové aktivity

ICCCS projekt 2023 (IARC) – Zlepšenie koordinácie a skrínungu rakoviny

Odporúčania vyplývajúce z projektu sú smerované na 8 prvkov programu skrínungu rakoviny:

1. Riadenie a legislatíva
2. Skrínungový test a diagnostika – usmernenia a protokoly
3. Organizácia, financovanie a personál
4. Pozvánky a komunikácia s účastníkmi premietania
- 5. Dátový a IT systém (aktivity s významným podielom NCZI)**
6. Zabezpečenie kvality
7. Zvyšovanie povedomia
8. Výskum

ICCCS projekt 2023

V. Dátový a IT systém

Odporúčanie V.1 Zriadiť skríningový register v NCZI s možnosťou prepojenia s NOR SR, prípadne klinickými (nemocničnými) registrami.

Odporúčanie V.2 Zaviest' šablóny na zdieľanie štruktúrovaných údajov medzi rôzne úrovne služieb (skríning, diagnostika a liečba).

Odporúčanie V.3 Vypracovať právny rámec, ktorý umožní prepojenie a zdieľanie údajov zabezpečením noriem ochrany údajov.

Technická špecifikácia pre skríningový register na Slovensku

Národný skríningový register by mal pozostávať z údajov týkajúcich sa nasledovných oblastí:

- Identifikovaná cieľová populácia
- **Pozvánka na skríning**
- **Skríningový test**
- Ďalšie vyšetrenie/hodnotenie
- Liečba
- Výsledky

Uvedené oblasti sa skladajú z detailnejších dátových položiek, pričom ich kódovacie štruktúry sa **odporúča zaznamenávať pre každú osobu a každú epizódu skríningu jednotlivo**. Databáza skríningového registra bude pozostávať z údajov zo všetkých epizód v programe. Ďalšie špecifikácie budú vypracovávané v spolupráci s MZ SR, NOI NOU a odbornými spoločnosťami, aby sa zabezpečila implementácia lokálnych špecifík systému zdravotnej starostlivosti a organizácie skríningového programu.

Technická špecifikácia pre skríningový register na Slovensku

Z hľadiska dostupnosti údajov, predovšetkým **údajov od zdravotných poisťovní** (§ 15 odsek 6 zákona č. 581/2004 Z. z.) sa NCZI aktuálne prioritne venuje vyhodnoteniu prvým trom:

- *skríning rakoviny prsníka,*
- *skríning rakoviny krčka maternice,*
- *skríning rakoviny hrubého čreva a konečníka.*

Poznámka: Rozvoj v rámci vyhodnotenia údajov umožňuje prebiehajúca implementácia riešenia nového spracovania údajov od ZP v zmysle upraveného metodického pokynu pre zasielanie údajov, kde sú dostupné aj **údaje o pozývaniach na skríning od 1.1.2020.**

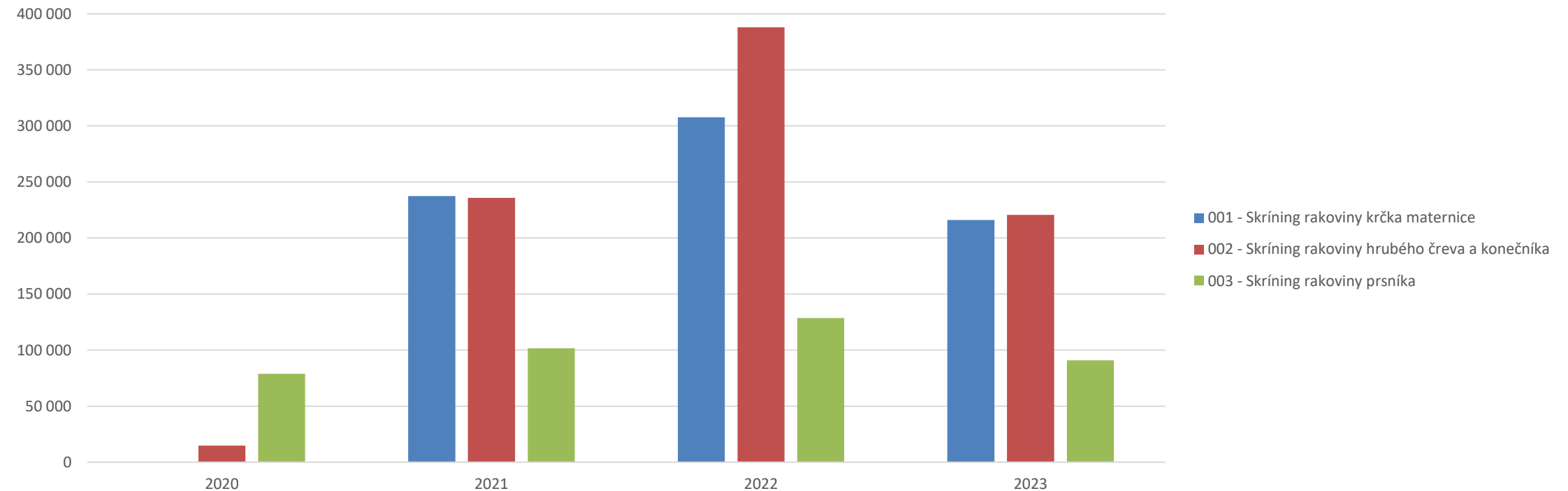
Ostatné oblasti bude možné naplniť z údajov národného registra elektronických zdravotných knižiek (§ 4 bod 1. a) a § 5 zákona č. 153/2013 Z. z.) - **ezdravie.**

Prerekvizitou pre realizáciu je rozvoj samotného ezdravia a jeho napĺňanie zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zdravotníckych pracovníkov.

Skríningový register Slovenskej republiky – prvé výstupy za obdobie 1.1.2020 – 31.8.2023

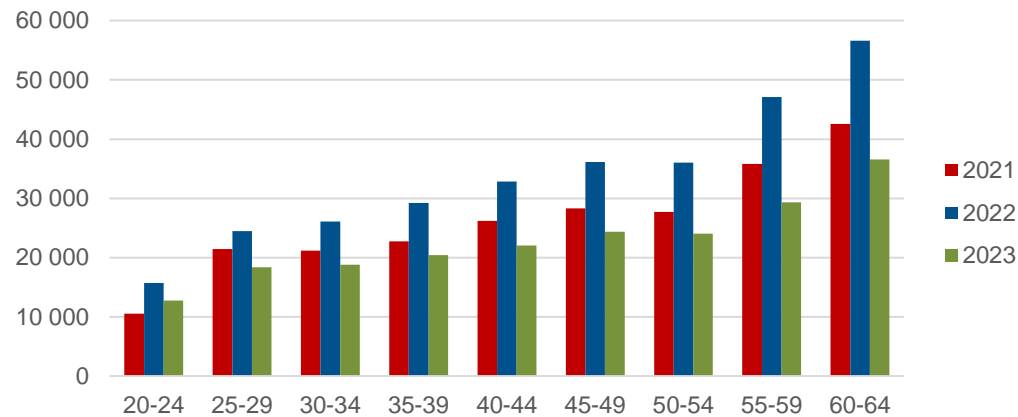
Počet pozvánok odoslaných zdravotnými poisťovňami podľa typu skríningu

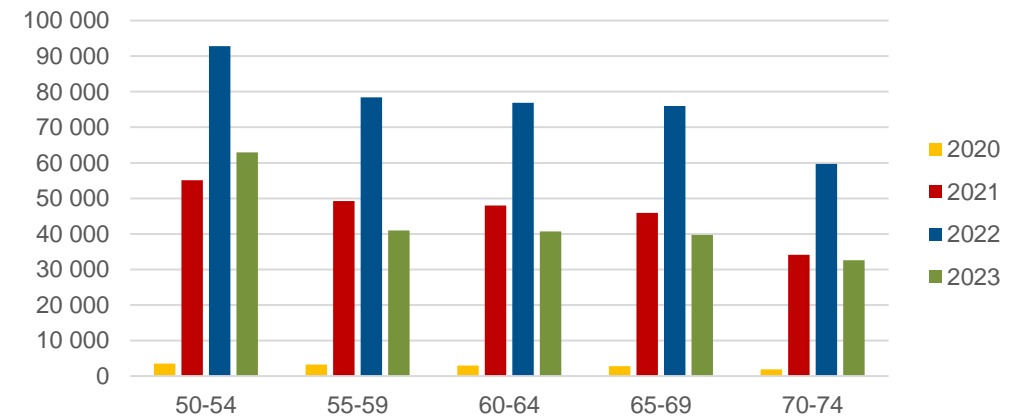
Skríningový register Slovenskej republiky – prvé výstupy za obdobie 1.1.2020 – 31.8.2023

Počet osôb, ktorým bola odoslaná pozvánka zo strany zdravotných poisťovní podľa typu skríningu a veku

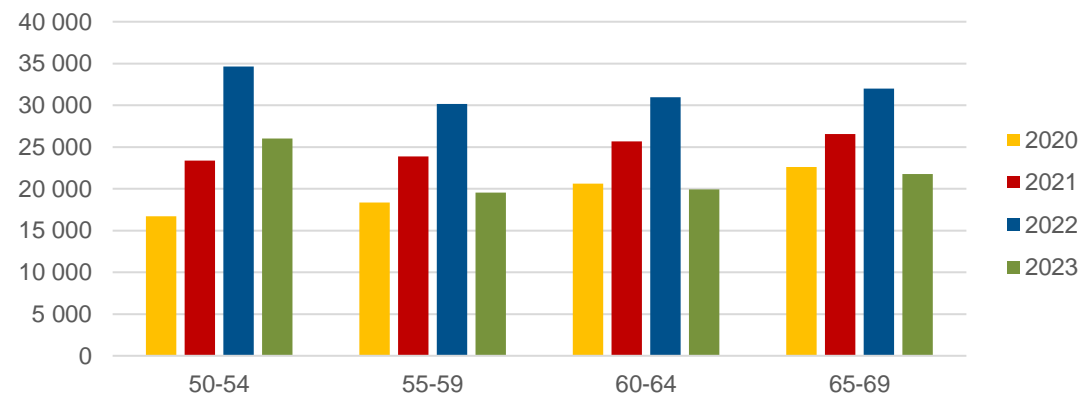
001 - Skríning rakoviny krčka maternice

002 - Skríning rakoviny hrubého čreva a konečníka

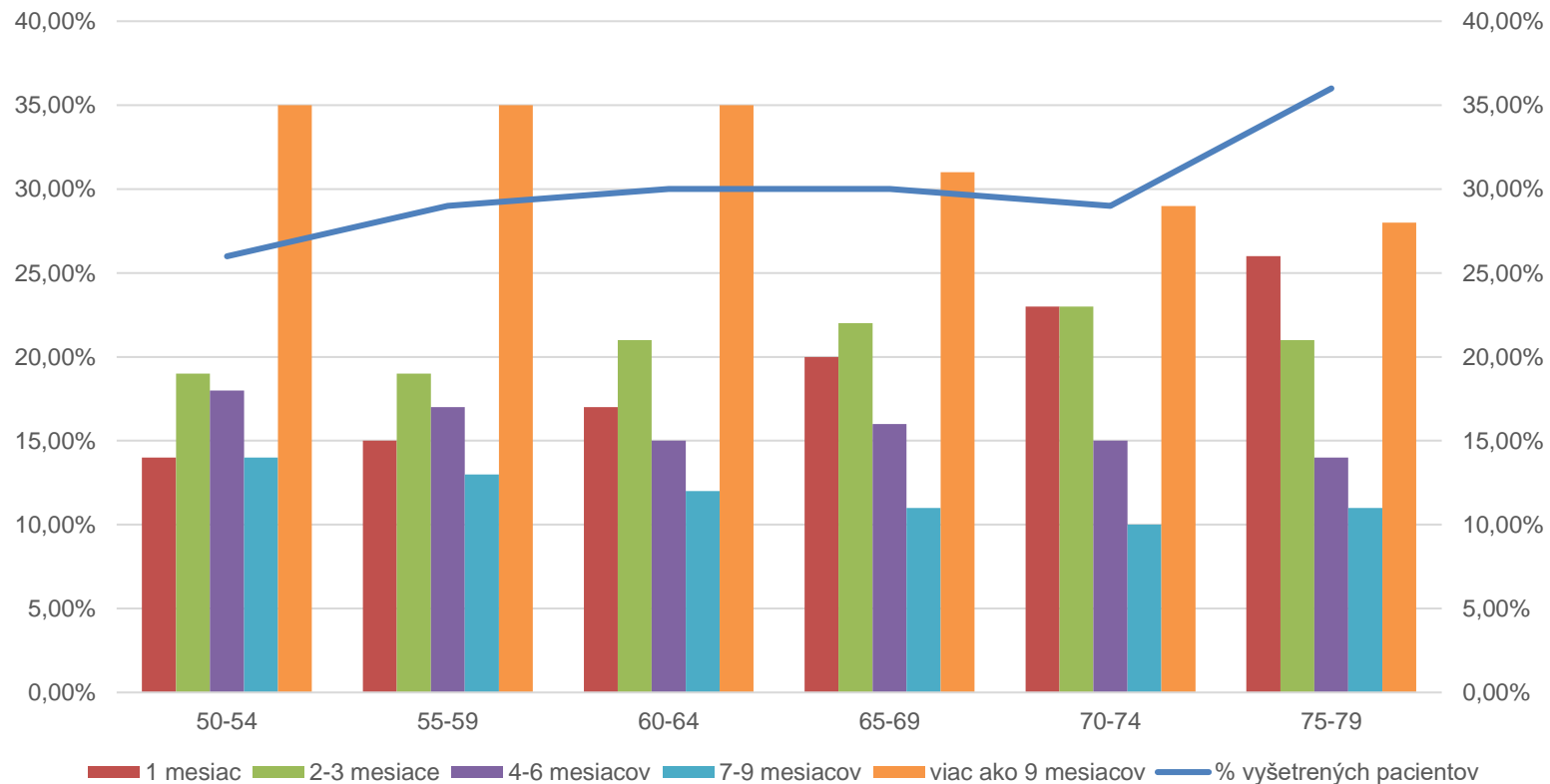
003 - Skríning rakoviny prsníka

Zdroj: NCZI,
 Dáta ZP – uhradená ZS

Skríningový register Slovenskej republiky - prvé výstupy za obdobie 1.1.2020 – 31.8.2023

Skríning rakoviny hrubého čreva a konečníka – podiel osôb, ktorým bola odoslaná pozvánka a osoba bola následne vyšetrená (vybrané kódy výkonov a Dg)

- priemerný podiel osôb s **vyšetrením** následne **po odoslaní pozvánky** je **29 %**, z toho **17%** je vyšetrených osôb **do 1 mesiaca** od odoslania pozvánky
- vyššie **vekové skupiny** **rýchlejšie reagujú** na pozvanie ZP
- všetky vekové skupiny majú významný podiel reakcie (ak je možné dané považovať ešte za reakciu na pozvánku) dlhšiu ako 9 mesiacov

Skríningový register Slovenskej republiky - prvé výstupy za obdobie 1.1.2020 – 31.8.2023

Ďalšie plánované aktivity NCZI v spolupráci s MZ SR a NOI NOU:

- pokračovanie v analýze nových štruktúr údajov zaslaných zdravotnými poisťovňami,
- kompletizácia podmienok výberu podľa všetkých **relevantných kódov výkonov a súvisiacich Dg**,
- **výpočet a následná vizualizácia definovaných ukazovateľov** (KPI) pre jednotlivé typy skríningu (1. etapa – ukazovatele vypočítané z údajov od ZP),
- následná pravidelná aktualizácia a dopĺňanie ukazovateľov publikovaných odbornej a laickej verejnosti.

Štatistické výstupy NCZI

Štatistické výstupy (nczisk.sk)

výstupy zberov a spracovania
štatistických zisťovaní,
administratívnych zdrojov údajov a
zdravotných registrov

- anonymizované, agregované
- formáty xlsx, ods, pdf, pbix

The screenshot displays the NCZI website interface. On the left, a vertical list of medical specialties is shown, with 'Onkológia' and 'Preventívna starostlivosť' highlighted by red boxes. The main content area features a grid of service categories: 'ELEK. ZDRAVOTNÍCTVO', 'NORMY A ŠTANDARDY', 'ŠTATISTICKÉ ZISŤOVANIA', 'REGISTRE', 'SLOVENSKÁ LEKÁRSKA KNIŽNICA', and 'ŠTATISTICKÉ VÝSTUPY'. The 'ŠTATISTICKÉ VÝSTUPY' category is also highlighted with a red box. Red arrows originate from the 'ELEK. ZDRAVOTNÍCTVO', 'REGISTRE', and 'ŠTATISTICKÉ VÝSTUPY' categories, pointing towards the 'Onkológia' and 'Preventívna starostlivosť' sections. At the bottom, there are buttons for 'Informácie o COVID-19', 'Požiadateľ o očkovanie', 'Certifikát o vakcínach', 'Požiadateľ o vyšetrenie', 'Call Centrum NCZI', and 'Kontaktný formulár'.

Národný onkologický register

Incidenca zhubných nádorov

Spracované klinické údaje Národného onkologického registra SR

Roky 1978 – 2014

[Incidenca registrovaných nádorových ochorení v SR](#)

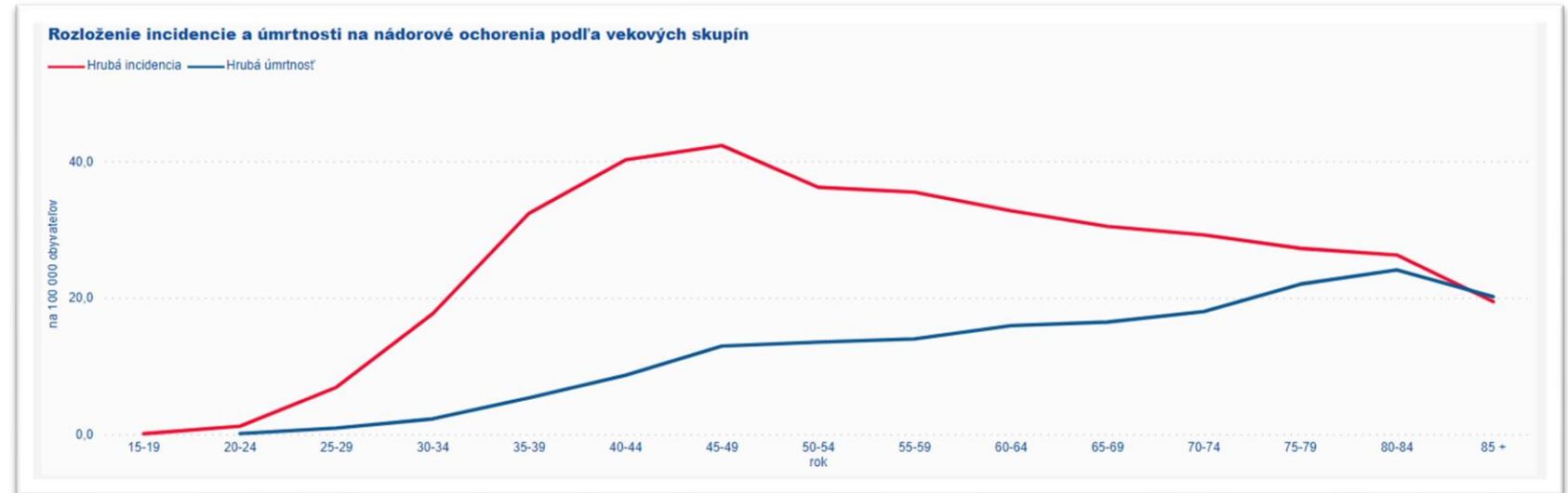
Očakávané novodiagnostikované zhubné nádory v SR z údajov o uhradenej zdravotnej starostlivosti zo strany zdravotných poisťovní

Roky 2017 – 2021

[Očakávaný počet novodiagnostikovaných ZN v SR](#)

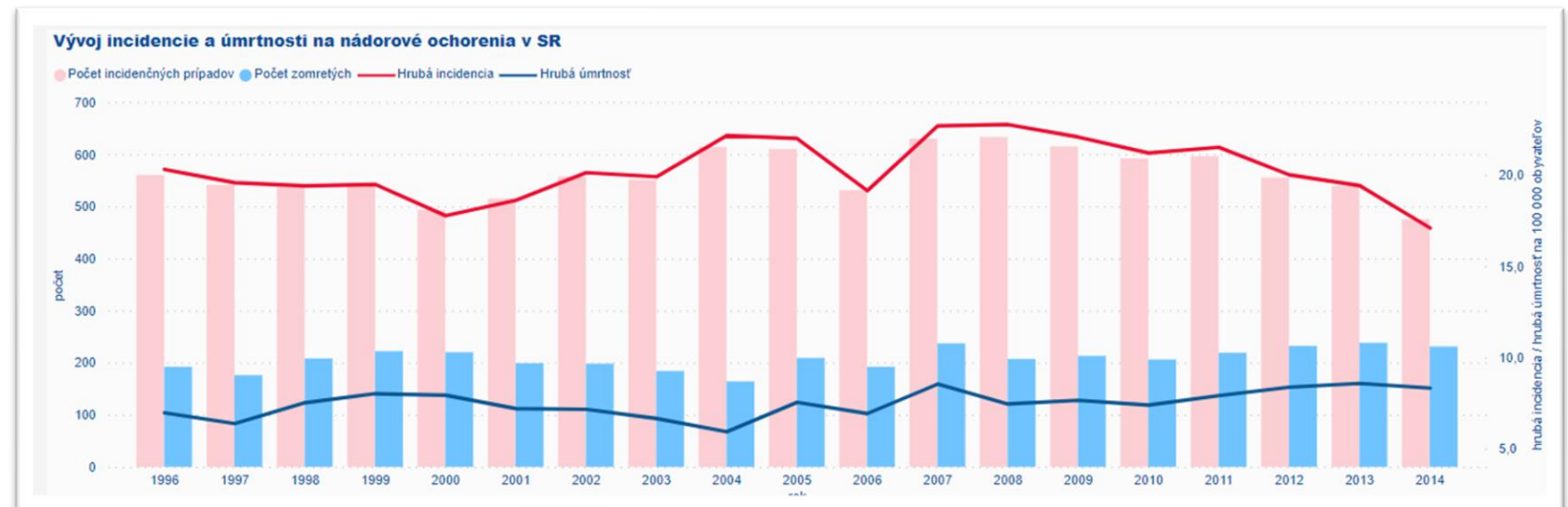

Incidenca a úmrtnosť na ZN krčka maternice (C53) podľa vekových skupín

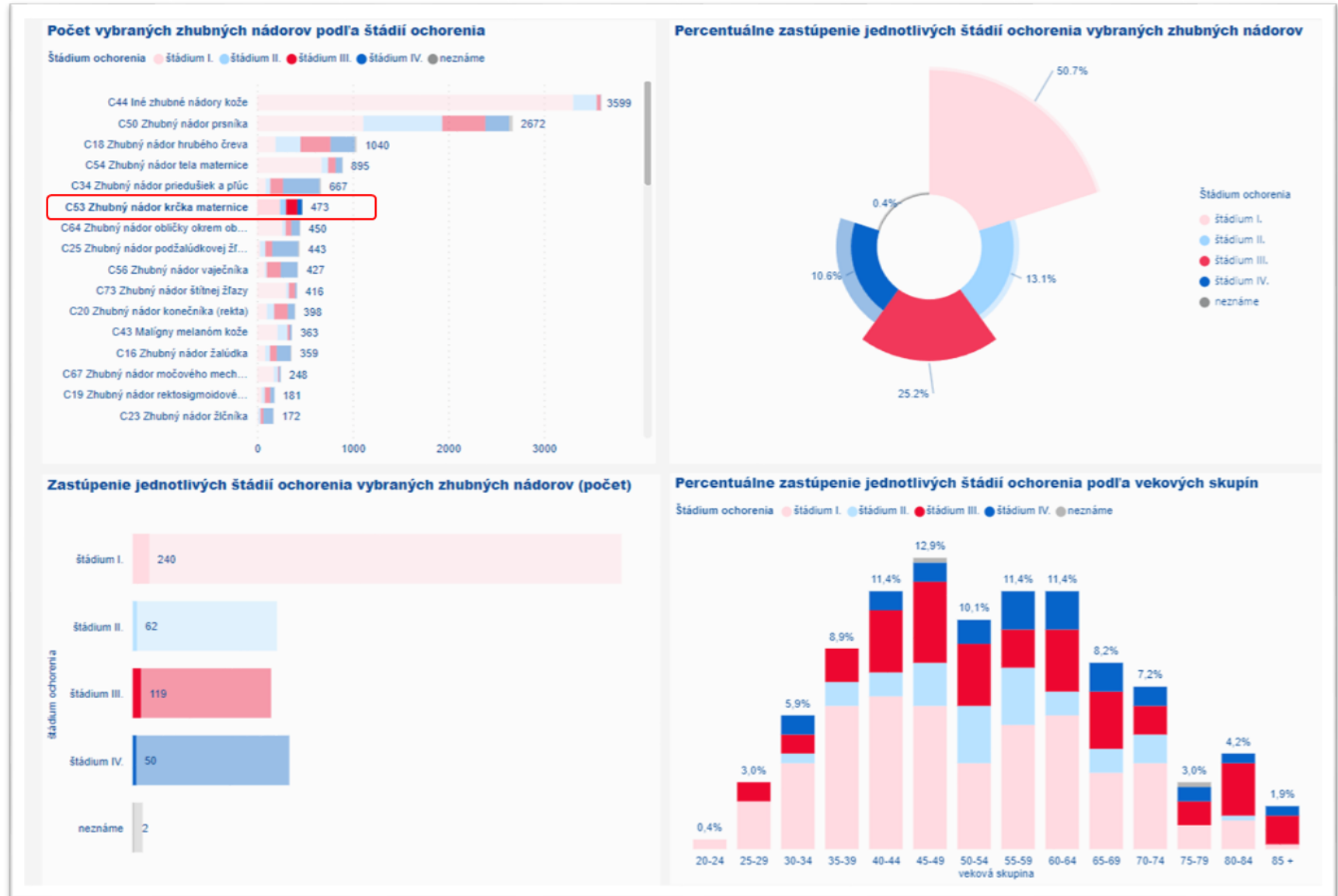
Vývoj incidencie a úmrtnosti (C53)

Obdobie: 1996 – 2014
 Zdroj: NCZI, NOR SR; ŠÚ SR
[Incidenca ZN do roku 2014](#)

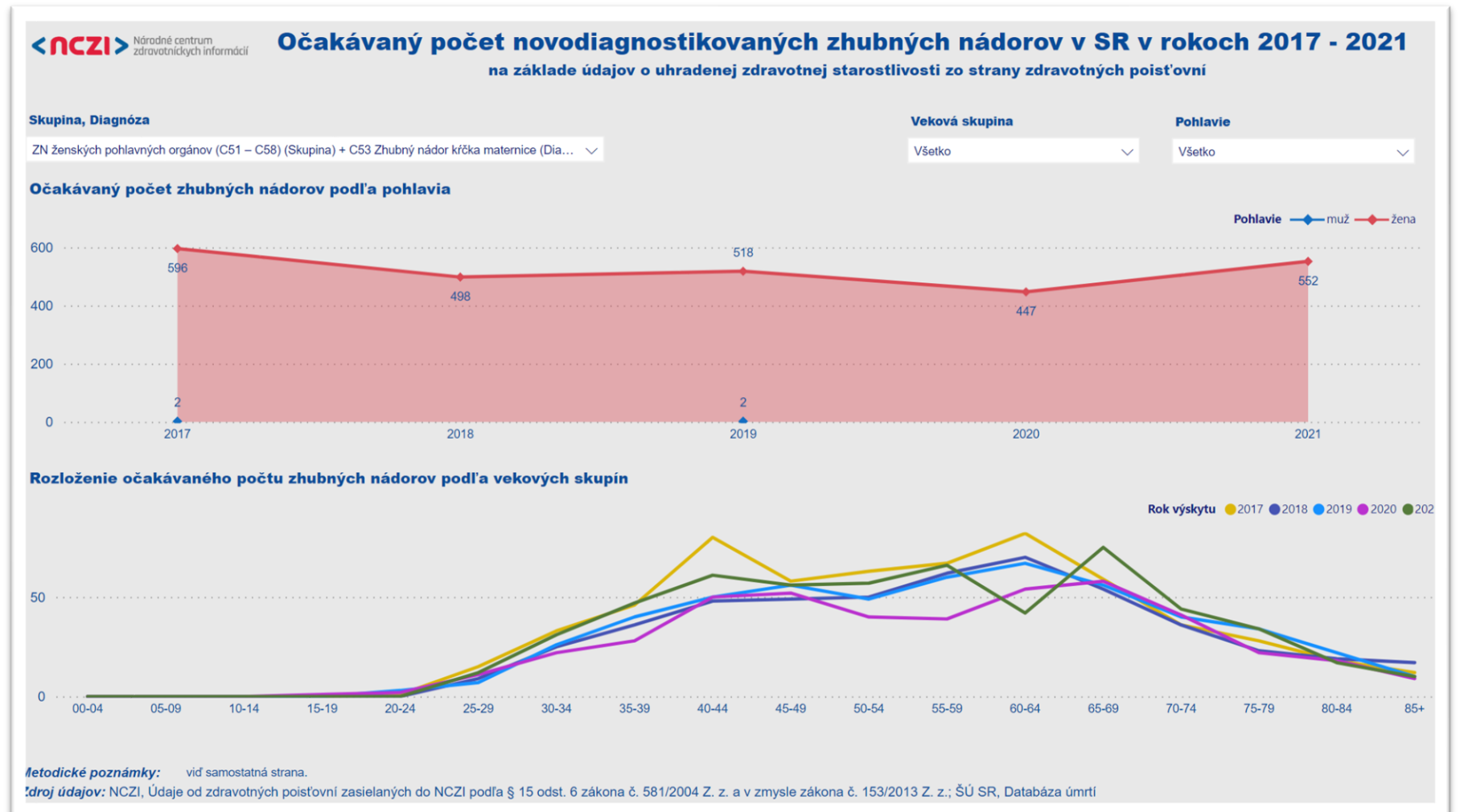

Najčastejšie lokality ZN v triedení podľa klinických štádií ochorenia

Obdobie: 1996 – 2014
 Zdroj: NCZI, NOR SR
[Incidenca ZN do roku 2014](#)

Očakávané počty novodiagnostikovaných ZN – Dg C53

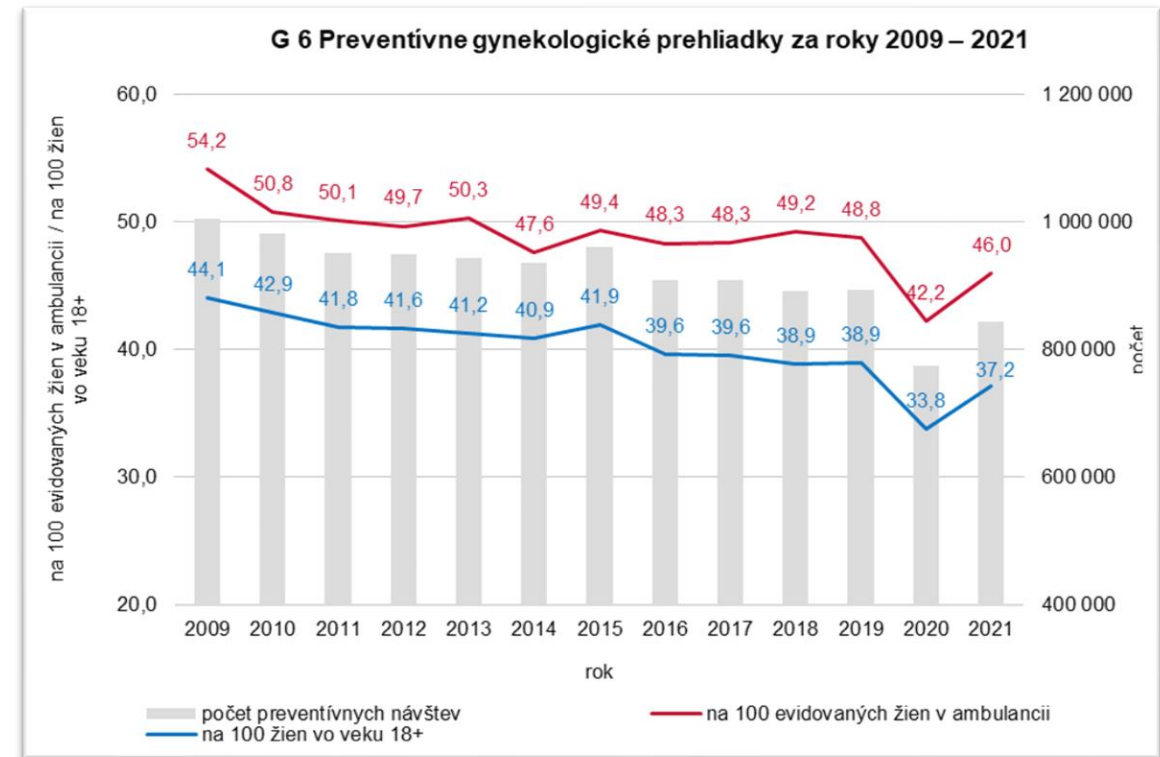
Zdroj: NCZI,
 Dáta ZP – uhradená ZS
[Onkológia \(nczisk.sk\)](http://nczisk.sk)

Preventívne prehliadky

Sledovanie vývoja preventívnych gynekologických prehliadok

Preventívnu gynekologickú starostlivosť v rokoch **2009 – 2019** absolvovalo priemerne 49,7 % evidovaných žien v gynekologických ambulanciách s miernymi medziročnými výkyvmi, resp. **priemerne 41 % dospelých žien v populácii SR**, pričom **trend bol mierne klesajúci**. Po skokovom poklese v roku 2020 (42,3) sa počet preventívnych gynekologických prehliadok žien zvýšil na 46,0 prehliadky na 100 evidovaných žien, ale stále nedosahoval úroveň pred pandémie (48,8 v roku 2019).

V prepočte na počet dospelých žien v populácii bolo v roku **2021** na preventívnej prehliadke v gynekologickej ambulancii **37,2 % žien**. Periodicita preventívnej gynekologickej prehliadky je pre ženy vo veku od 18 rokov alebo prvého tehotenstva stanovená raz za rok.

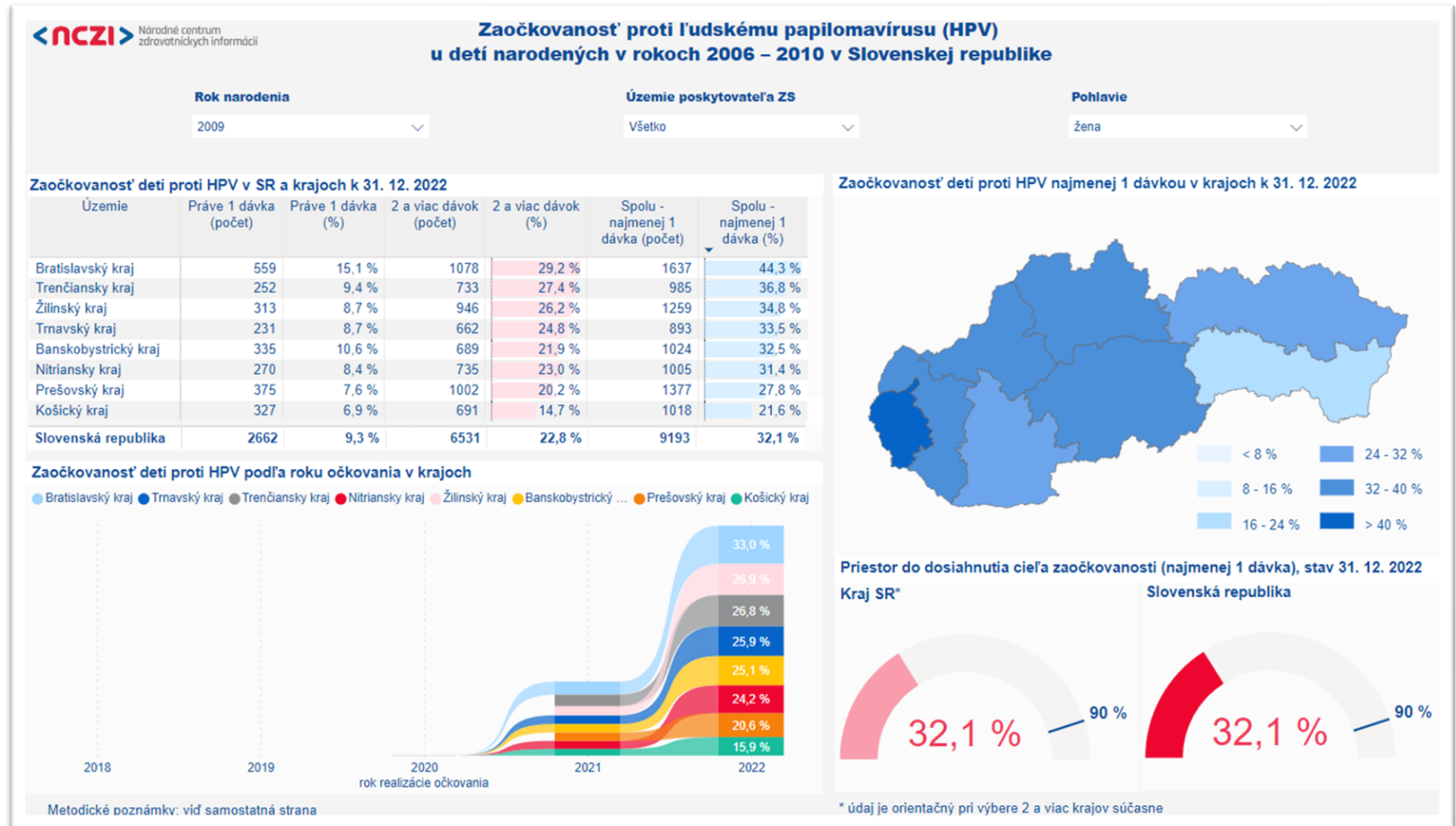

Očkovanie detí proti HPV

K 31. 12. 2022 bolo zaočkovaných **32,1% dievčat** narodených v roku 2009. Ich najvyššia zaočkovanosť je v Bratislavskom kraji, najnižšia v Košickom kraji.

Zdroj: NCZI, Dáta ZP – uhradená ZS

Očkovanie detí proti HPV (NCZI)

Ďakujeme

 NCZI Národné centrum
zdravotníckych informácií